

Tutkielman aihe on ketamiinin käyttö postoperatiivisen kivun hoidossa. Tutkielmassa käydään läpi kivun syntymekanismia, sen kroonistumista sekä hoitoa. Tarkoitus on selvittää erityisesti postoperatiivisen kivun hoitoa yleisellä tasolla sekä tämän jälkeen keskittyä ketamiinin hyötyihin ja haittoihin. Erityisesti keskitytään neuropaattisen kivun hoitoon, sillä tämä on merkittävä tekijä selkäleikkausten jälkeisessä kivussa. Tutkielmassa käydään läpi kivunhoidon eri menetelmiä ja se on pääasiallisesti kirjallisuuskatsaus. Katsaukseen on valittu artikkeleita, joita aiheesta on julkaistu pääasiassa lähivuosina.

Viimeisessä luvussa käsitellään tällä hetkellä rekrytointivaiheessa olevaa tutkimustamme Anestesiologian ja tehohoidon yksikössä ja tutkimuksen tämän hetkisiä tuloksia. Potilasdata on sen verran pientä, ettei merkittäviä johtopäätöksiä voida siitä vielä vetää.

Vaikeiden leikkausten jälkeen akuutin kivun hoito on merkittävää, sillä kipu on potilaiden kohdalla suurimpia huolia leikkaukseen tultaessa. Lisäksi hoitamalla akuuttia kipua hyvin, voidaan ehkäistä kivun kroonistumista. Leikkauksenjälkeisessä kivunhoidossa ollaan yhä enenevässä määrin siirtymässä multimodaaliseen kivunhoitoon, jossa siis esimerkiksi opioidin rinnalle lisätään toinen kipulääke, kuten ketamiini. Näin saavutetaan suurempi etu kivunhoidollisesti ja haittavaikutukset pysyvät kohtuullisina.

Multimodaalinen kivunhoito voidaan toteuttaa hyvin PCA-laitetta käyttämällä, potilaan siis itsensä kontrolloimana. Tähän saadaan yhdistettyä useampaa kipulääkettä ja tarvittaessa esimerkiksi pahoinvointilääkettä ehkäisemään haittavaikutuksia. Potilaiden on osoitettu olevan tyytyväisempiä tämänkaltaiseen kivunhoitomenetelmään kuin perinteiseen, jossa kipulääkettä annostellaan tietyin aikarajoin.

Ketamiinin merkittävimpiä haittavaikutuksia ovat sen psykotomimeettiset haitat ja näiden osalta yritetään tällä hetkellä löytää optimaalista annostusta. Subanesteettisena annoksena, eli kipua lievittävänä annoksena ilman sedatiivista ominaisuutta, voidaan pitää 0.2 – 0.5 mg/kg suonensisäisesti tai lihakseen annosteltuna. Tämän kaltaisella annostuksella haittojen on todettu pysyvän hyvin pieninä.

Asiasanat: ketamiini, multimodaalinen kivunhoito, leikkauksenjälkeinen kivunhoito